

SON DEĞİŞİKLİKLERİ İLE İŞYERİ HEKİMLİĞİ VE ORTAK SAĞLIK BİRİMİ UYGULAMASI

Cumhur Sinan ÖZDEMİR*

4857 sayılı İş Kanunu “İşyeri Hekimleri” başlıklı 81.maddesi,5763 sayılı Kanunun 4.maddesiyle başlığı ile birlikte değiştirilmiş “Devamlı olarak en az elli işçi çalıştıran işverenler, Sosyal Sigortalar Kurumunca sağlanan tedavi hizmetleri dışında kalan, işçilerin sağlık durumunun ve alınması gereken iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin sağlanması, ilk yardım ve acil tedavi ile koruyucu sağlık hizmetlerini yürütmek üzere işyerindeki işçi sayısına ve işin tehlike derecesine göre bir veya daha fazla işyeri hekimi çalıştırmak ve bir işyeri sağlık birimi oluşturmakla yükümlüdür. İşyeri hekimlerinin nitelikleri, sayısı, işe alınmaları, görev, yetki ve sorumlulukları, eğitimleri, çalışma şartları, görevlerini nasıl yürütecekleri ile işyeri sağlık birimleri, Sağlık Bakanlığı ve Türk Tabipleri Birliğinin görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından çıkarılacak bir yönetmelikte düzenlenir” hükmü 26.05.2008 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır.

16.12.2003 tarih,25318 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İşyeri Sağlık Birimleri ve İşyeri Hekimlerinin Görevleri İle Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik,15.08.2009 tarih27320 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimleri İle Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri Hakkında Yönetmelik 15.08.2009 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır.

5763 sayılı Kanunla yapılan değişiklik sonucu 26.05.2008 tarihinde yürürlüğe giren 4857 sayılı İş Kanunu 81.maddesi “İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri” başlığı adı altında düzenlenmiştir.

İşyeri sağlık ve güvenlik birimi ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerinde

* Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Müfettişi

görevlendirilecek işyeri hekimleri ve iş güvenliği uzmanlarının nitelikleri, sayısı, işe alınmaları, görev, yetki ve sorumlulukları, çalışma şartları, eğitimleri ve belgelendirilmeleri, görevlerini nasıl yürütecekleri, işyerinde kurulacak işyeri sağlık ve güvenlik birimleri ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerinin nitelikleri, yetkilendirilmesi, bu birimlerde bulunması gereken personel, araç, gereç ve teçhizat, görevlendirilecek personelin eğitim ve nitelikleri ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet alınmasına dair usul ve esasları İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimleri İle Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri Hakkında Yönetmelik ile düzenlenmiştir.

İşyeri Kapsamı

İşverenler, devamlı olarak en az elli işçi çalıştırdıkları işyerlerinde alınması gereken iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin belirlenmesi ve uygulanmasının izlenmesi, iş kazası ve meslek hastalıklarının önlenmesi, işçilerin ilk yardım ve acil tedavi ile koruyucu sağlık ve güvenlik hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla, işyerindeki işçi sayısı, işyerinin niteliği ve işin tehlike sınıf ve derecesine göre; İşyeri sağlık ve güvenlik birimi oluşturmakla ve bir veya birden fazla işyeri hekimi ile gereğinde diğer sağlık personelini görevlendirmekle yükümlüdürler.

İşverenlerin Yükümlülükleri

1-İşverenler, işyerlerinde, sağlıklı ve güvenli çalışma ortamını sağlamak amacıyla; iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini belirlemek, almak, uygulanmasını izlemek, denetlemek ve geliştirmek, iş kazası ve meslek hastalıklarını önlemek, işçilere ilkyardım ve acil müdahale ile önleyici ve koruyucu sağlık ve güvenlik hizmetlerini vermekle yükümlüdür.

2-İşverenler, devamlı olarak en az 50 işçi çalıştırdıkları işyerlerinde bu hizmeti vermek için, işyeri sağlık ve güvenlik birimi oluşturmakla ve bir veya birden fazla işyeri hekimi ile gereğinde diğer personeli ve sanayiden sayılan işlerde bir veya birden fazla iş güvenliği uzmanını görevlendirmekle yükümlüdürler.

İşverenler, bu yükümlülüklerini, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin tamamını veya bir kısmını işyeri dışında kurulu ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden alarak da yerine getirebilirler.

3-İşyerinde sağlık ve güvenlik hizmetlerinin yürütülmesinden işveren sorumludur. Ortak sağlık ve güvenlik biriminden hizmet alınması işverenin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. İşçilerin iş sağlığı ve güvenliği konusundaki yükümlülükleri, işverenin sorumluluğunu etkilemez.

4-İşveren, işyeri sağlık ve güvenlik birimi personelinin işbirliği içinde çalışmalarını sağlar.

5-İşveren, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili sorumlulukları çerçevesinde, işyeri sağlık ve güvenlik birimi ile ortak sağlık ve güvenlik biriminin görevlerini yürütmesi için gerekli bilgileri bu birimlere aktarır.

6-İşveren, işyeri sağlık ve güvenlik birimi ile ortak sağlık ve güvenlik birimi personelinin işyerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmeti ile ilgili görevlerini etkin bir şekilde yerine getirmesi hususunda gerekli kolaylığı sağlamak, planlama ve düzenleme yapılmasına imkân vermekle yükümlüdür.

7-İşveren, sağlık ve güvenlikle ilgili konularda işçilerin görüşlerini alır ve katılımlarını sağlar.

8-İşveren, işyeri sağlık ve güvenlik birimi ile ortak sağlık ve güvenlik biriminde görev yapan personelin adı, soyadı, çalışma saatleri ile yetki ve sorumlulukları konusunda işçileri bilgilendirir.

9-İşyeri hekimi ile iş güvenliği uzmanının, noter tarafından onaylanmış bir deftere yazdıkları iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tedbir ve tavsiyelerinin yerine getirilmemesinin sonuçlarından işveren sorumludur. Bu defterin, istenmesi halinde, işyerini teftiş yetkili İş Müfettişlerine gösterilmesi zorunludur.

10-İşveren, işyeri hekimi ile iş güvenliği uzmanlarına görevlerini yerine getirebilmeleri için, yeterli çalışma süresini sağlar.

11-İşveren, işyeri sağlık ve güvenlik birimi ile ortak sağlık ve güvenlik biriminin, başka bir işyerinden kendi işyerine çalışmak üzere gelen işçilerin sağlık bilgilerine ulaşabilmesini sağlar.

12-İşveren, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı doğrultusunda, kayıt ve bildirim yükümlülüklerini işyeri sağlık ve güvenlik birimi veya ortak sağlık ve güvenlik birimi ile işbirliği içerisinde gerçekleştirir.

13-İşveren, işçilerin kişisel sağlık dosyalarını işten ayrılma tarihinden itibaren 10 yıl süreyle saklamak zorundadır. İşyeri ortam faktörlerinden kaynaklanan hastalıkların yükümlülük süresi bu süreyi aşan işyerlerinde, evrakların saklanması hastalıkların yükümlülük süresine göre uzar. İşçinin işyerinden ayrılarak başka bir işyerinde çalışmaya başlaması halinde, yeni işveren işçinin kişisel sağlık dosyasını ister, önceki işveren de dosyanın bir örneğini onaylayarak gönderir.

İşçilerin Hak ve Yükümlülükleri

1-İşçiler, işyerinde kendi sağlık ve güvenliğini etkileyebilecek noksanlık ve tehlikeleri, iş sağlığı ve güvenliği kuruluna, kurulun bulunmadığı işyerlerinde ise, işveren veya işveren vekiline bildirerek durumun tespit edilmesini ve gerekli tedbirlerin alınmasına karar verilmesini talep edebilir.

2-İşçiler, işverene karşı yükümlülükleri saklı kalmak şartıyla işyerinde sağlık ve güvenliğin korunması ve geliştirilmesi için;

a)İşyeri sağlık ve güvenlik birimi ile ortak sağlık ve güvenlik biriminin yapacağı çalışmalara destek sağlamak, sağlık muayeneleri, bilgilendirme ve eğitim programlarına katılmak ve gerekli durumlarda işbirliği yapmakla,

b)Kendilerinin ve başkalarının sağlığı ve güvenliği açısından, işyeri sağlık ve güvenlik birimi ile ortak sağlık ve güvenlik birimi tarafından verilecek talimatlara uymakla yükümlüdürler.

3-İşçiler veya temsilcileri, iş sağlığı ve güvenliği konularına ilişkin çalışmalara katılırlar.

4-Sağlık gözetimi yapılacak işçi, sağlık gözetimi sırasında yürütülecek hizmetlerin amaç ve usulleri hususunda önceden haberdar edilir ve sağlık gözetimi sonucunda elde edilen verilerin kullanılması ile ilgili bilgilendirilir.

5-İşçiler veya temsilcileri, mesleki sağlıkla ilgili şüpheli bir durum mevcut olduğunda sağlık gözetimi isteme hakkına sahiptir.

İşyeri Hekimlerinin Nitelikleri

İşyeri hekimi olarak görevlendirilecek hekimler, eğitim kurumları tarafından düzenlenen işyeri hekimliği eğitim programlarına katılmak ve eğitim sonunda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğüne yaptırılacak sınavda başarılı olmak zorundadır.

Kuruluş kanunlarında işyeri hekimliği ve iş güvenliği uzmanlığı eğitimlerini verme yetkisi bulunan kurum ve kuruluşları, üniversiteleri ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğüne yetkilendirilen kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve özel hukuk tüzel kişileri eğitim kurumları olarak adlandırılır.

İşyeri Hekimlerinin Çalışma Süreleri

1-İşyeri hekimleri aşağıda belirtilen sürelerde görev yaparlar:

a)Az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerine; sağlık gözetimi için ayda en az 12 saat, buna ilave olarak işe giriş ve periyodik muayeneleri ile eğitim için on işçi başına yılda en az 30 dakika,

b)Tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerine; sağlık gözetimi için ayda en az 24 saat, buna ilave olarak işe giriş ve periyodik muayeneleri ile eğitim için on işçi başına yılda en az 60 dakika,

c)Çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerine; sağlık gözetimi için ayda en az 36 saat, buna ilave olarak işe giriş ve periyodik muayeneleri ile eğitim için on işçi başına yılda en az 90 dakika.

2-Az tehlikeli sınıfta yer alan ve 1000'in üzerinde (1000 dâhil) işçi çalıştırılan işyerlerinde tam gün çalışacak bir işyeri hekimi ile birinci fıkrada belirtilen kriterlere uygun yeteri kadar işyeri hekimi eklenir.

3-Tehlikeli sınıfta yer alan ve 750'nin üzerinde (750 dâhil) işçi çalıştırılan işyerlerinde tam gün çalışacak bir işyeri hekimi ile birinci fıkrada belirtilen kriterlere uygun yeteri kadar işyeri hekimi eklenir.

4-Çok tehlikeli sınıfta yer alan ve 500'ün üzerinde (500 dâhil) işçi çalıştırılan işyerlerinde tam gün çalışacak bir işyeri hekimi ile birinci fıkrada belirtilen kriterlere uygun yeteri kadar işyeri hekimi eklenir.

İşyeri Hekimlerinin Görevleri

İşyeri hekimleri, iş sağlığı hizmetleri kapsamında aşağıdaki görevleri yapmakla yükümlüdür:

a)İşle ilişkisi bakımından, gece postaları da dâhil olmak üzere işçilerin sağlık gözetimini yapmak,

b)İşyerlerinde sağlığa zararlı riskleri tanımlamak ve değerlendirmek,

c)Birden fazla madde veya etkene aynı anda maruz kalınması durumunda, ortaya çıkabilecek sağlık tehlikelerini iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı kapsamında değerlendirmek,

ç)İşçilerin işe girişlerinde sağlık muayenelerini yaparak işe uygun olduklarını belirten sağlık raporunu hazırlamak,

d)Yapılan işin özelliğine göre, işin devamı süresince işçilerin periyodik sağlık muayenelerini iş sağlığı ve güvenliği mevzuatında belirtilen aralıklarla yapmak,

e)İşçilerin işe giriş ve periyodik muayenelerini uygun olarak yapmak,

f)Ağır ve tehlikeli işlerde çalışan işçilerin işe giriş ve periyodik sağlık muayenelerini yapmak,

g)Sağlık sorunları nedeniyle işe gelememe ve işyerinde olabilecek sağlık tehlikeleri arasında bir ilişkinin olup olmadığını tespit etmek,

ğ)Sağlık sorunları nedeniyle üç haftadan daha uzun süreli işten uzaklaşmalarda veya meslek hastalıkları, iş kazaları nedeniyle ya da sık tekrarlanan işten uzaklaşmalarda işe dönüş muayenesi yapmak,

h)İşçinin işe girişinde ve iş değişikliğinde, işe uyumunun belirlenmesi amacıyla yapılan sağlık muayenesi sonucunda düzenlenen raporda, çalıştırılacağı işler ve çalışma şartlarını belirtmek, rapor sonucunu işveren ve işçiye yazılı olarak bildirmek,

ı)Herhangi bir kaza, hastalık veya periyodik muayene sonrasında eski işinde çalışması sakıncalı bulunan işçinin, mevcut sağlık durumuna uygun bir işte çalıştırılmasını tavsiye etmek,

i)Özürlü ve eski hükümlülerin işe alınmaları, işyerinde oluşan bir kaza veya hastalık sonrasında geçici ya da kalıcı iş göremezliği olanların işe başlamaları, uygun işe yerleştirilmeleri için gerekli sağlık muayenelerini yaparak rapor hazırlamak ve işlerine uyumlarını sağlamak,

j)Gebe veya emziren kadınları, on sekiz yaşından küçükleri, iki yaşından küçük çocuğu olan anneleri, meslek hastalığı tanısı veya şüphesi olanları, kronik hastalığı olanları, yaşlıları, malul ve özürlüleri, alkol, ilaç ve uyuşturucu bağımlılığı olanları, birden fazla iş kazası geçirmiş olanlar gibi özelliği olan işçileri; yakın takip ve koruma altına almak, bilgilendirilmelerine özel önem vermek, yapılacak risk değerlendirmesinde özel olarak dikkate almak,

k)Gerekli laboratuvar tetkiklerini, radyolojik tetkik ve muayeneleri yaptırmak,

l)Bulaşıcı hastalıkların kontrolünü sağlayarak yayılmasını önleme ve aşılama çalışmaları yapmak, portör muayenelerini yaptırmak,

m)İşyerinin genel hijyen şartlarını sürekli izleyerek ve denetleyerek işyerindeki bütün birimlerin işçilerin sağlığını koruyup geliştirecek biçimde düzenlenmesi, işçiye sağlıklı bir ortamda ve yürütülen işin gerektirdiği kaloriyi karşılayacak nitelikte yemek verilmesi, içme suyu imkanı sağlanması, soyunma odaları, banyo, lavabo ve tuvaletlerin bakımlı ve temiz olması ve genel temizlik donanımının temin edilmesi ve sürdürülmesi, mevcutsa yatakhanelerin sağlığa uygunluğunun sağlanması konularında tavsiyelerde bulunmak ve uygulamaların takibini yapmak,

n)İşyerinde mevcutsa kreş ve çocuk bakım yurdu ile emzirme odalarının sağlık şartlarını kontrol etmek, sağlık şartlarına uygunluğunun sağlanması için tavsiyelerde bulunmak ve uygulamaların takibini yapmak,

o)İşin işçiye uygunluğunun sağlanmasını tavsiye etmek,

ö)Meslek hastalığı tanısı veya şüphesi olan ve iş kazası geçiren işçileri izlemek ve bunların kontrolünü yapmak, meslek hastalıkları tanısında yetkili hastaneler ile işbirliği içinde çalışmak,

p)İş kazasına uğrayan veya meslek hastalığına yakalanan işçilerin rehabilitasyonu konusunda işyerindeki ilgili birimlerle işbirliği içinde çalışmak,

r)İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevcut durum, sorunların tespiti, bunların çözümü için etkin metotların geliştirilmesi, öncelikler ve sonuçların değerlendirilmesi amacıyla belirli aralıklarla incelemeler yapmak,

s)Çalışma ortamının gözetimi ile ilgili olarak gerektiğinde ölçümler yapılmasını sağlayarak alınan sonuçların işçilerin sağlığı yönünden değerlendirmesini yapmak,

ş)İşyerinde varsa iş sağlığı ve güvenliği kuruluna katılarak çalışma ortamı ve işçilerin sağlık gözetimi ile ilgili gerekli açıklamalarda bulunmak, danışmanlık yapmak ve kurulda alınan kararların uygulanmasını izlemek,

t)Yürütülecek her türlü sağlık gözetim faaliyetleri sonucunda elde edilen verilerin kullanılması ile ilgili olarak işçileri ve temsilcilerini bilgilendirmek ve onların rızasını almak,

u)İşçileri, işiyle ilgili sağlık tehlikeleri, yapılan sağlık muayenesinin sonuçları ve bunların değerlendirilmesi konusunda yeterli ve uygun şekilde bilgilendirmek,

ü)İşçilerin, zamanlarını etkin ve verimli biçimde değerlendirmeleri amacıyla eğitici, kültürel ve sportif etkinliklerle zenginleştirilmiş dinlenme imkânı sağlamak için tavsiyelerde bulunmak,

v)İşyerinde ilkyardım ve acil müdahale hizmetlerinin organizasyonunu yapmak, ilgili personelin eğitiminin sağlanması çalışmalarını yürütmek,

y)İş ile işçinin uyumunu sağlamak için; iş usullerinin işçilerin fiziksel ve zihinsel kapasitelerine uyarlanması, işçilerin sağlığının yapılan iş ve işlemler ile çalışma ortamındaki çeşitli stres faktörlerinden olumsuz yönde etkilenmesi ihtimaline karşı inceleme ve araştırmalar yapmak,

z)İş kazaları ve meslek hastalıklarının analizine katılmak, meslek hastalığı tanısı veya şüphesi olanların bulunduğu ortamlarda çalışan işçilerle ilgili inceleme yapmak,

aa)Yeni teçhizatın sağlık açısından değerlendirilmesi ve test edilmesi gibi iş uygulamalarının iyileştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi çalışmalarına katılmak,

bb)Yıllık çalışma planını, varsa iş güvenliği uzmanı ile işbirliği yaparak hazırlamak,

cc)İşyerindeki sağlık gözetimi ile ilgili çalışmalarını kaydetmek ve yıllık değerlendirme raporunu, varsa iş güvenliği uzmanı ile işbirliği yaparak hazırlamak,

çç)İş sağlığı, hijyen ve ergonomi alanlarında bilgi ve eğitimin verilmesi için ilgili taraflarla işbirliği yapmak,

dd)İş sağlığı, hijyen ve ergonomi ile kişisel koruyucu donanımlar ve toplu koruma yöntemleri konularında tavsiyelerde bulunmak,

ee)İşyeri yöneticilerine, iş sağlığı ve güvenliği kurulu üyelerine, işçilere ve temsilcilerine genel sağlık konularında eğitim vermek ve bu eğitimlerin sürekliliğini sağlamak,

ff)İşçilere, bağımlılık yapan maddelerin, özellikle tütün ve tütün mamullerinin, kullanılmasının zararları konularında eğitim vermek,

gg)Yukarıda belirtilen görevleri ile ilgili gerekli kayıtların tutulmasını sağlamak.

İşyeri Hekimlerinin Yetkileri

İşyeri hekimleri;

a)Bağımsız çalışma ilkesi uyarınca görevini yerine getirirken, işveren tarafından hiçbir şekilde engellenemez, görevini yapmaktan alıkonulamaz,

b)Çalışmalarını tam bir mesleki bağımsızlık içinde ve tıbbi deontoloji kurallarına uygun biçimde yürütür,

c)İşyerinde çalışanların hayatı ile ilgili yakın tehlike oluşturan bir husus tespit ettiğinde, işin geçici olarak durdurulması için derhal üst yönetimi bilgilendirir,

ç)Sağlık durumu bakımından yaptığı işle uyumsuz olduğu belirlenen işçilerin, işyerinde uygun bir işte görevlendirilmesini tavsiye eder,

d)Üretim teknolojilerinin planlanmasında iş sağlığı ile ilgili tavsiyelerde bulunur,

- e)Görevi gereği işyerinin bütün bölümlerinde iş sağlığı konusunda inceleme, araştırma yapar ve çalışanlarla görüşür,
f)Gerektiğinde konu ile ilgili kurum veya kuruluşlar ile işbirliği yapar.

İşyeri Hekimlerinin Yükümlülükleri

İşyeri hekimleri görevlerini yaparken, işin normal akışını mümkün olduğu kadar aksatmamak ve verimli bir çalışma ortamının sağlanmasına katkıda bulunmak, işverenin ve işyerinin meslek sırları, ekonomik ve ticari durumları hakkındaki bilgiler ile çalışanın kişisel sağlık dosyasındaki bilgileri gizli tutmakla yükümlüdürler.

İşyeri Hekimlerinin Eğitimi

Eğitim programları teorik ve uygulamalı olmak üzere iki bölümden oluşur. Eğitimin süresi, 180 saat teorik ve 40 saat uygulama olmak üzere toplam 220 saatten az olamaz. Teorik eğitimin en fazla üçte ikisi uzaktan eğitim yöntemi kullanılarak da verilebilir. Uygulamalı eğitimler ise işyeri hekimi bulunan bir işyerinde yapılır. İşyeri hekimliği eğitim programlarının sonunda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğüne sınav yaptırılır.

İşyeri hekimliği sınavında başarılı olamayanlar, sınava girdikleri tarihten itibaren bir yıl içinde bir kez daha sınava girme hakkına sahiptirler. Ancak, bu hakkını kullanmayan veya iki sınavda da başarılı olamayan adaylar yeniden eğitim programına katılmak zorundadırlar.

İşyeri hekimleri, işyeri hekimliği belgelerini aldıkları tarihten itibaren yedi yıllık aralıklarla eğitim kurumları tarafından düzenlenecek bilgi yenileme eğitimine katılmak zorundadırlar. Bu eğitimin süresi 24 saatten az olamaz.

Bilgi yenileme eğitimine katılmayan işyeri hekimlerinin, işyeri hekimliği belgeleri geçersiz sayılır ve bilgi yenileme eğitimine katılıncaya kadar görev ve yetkilerini kullanamazlar.

İşyeri Hekimliği Eğitim ve Sınav Komisyonu

İşyeri hekimliği eğitim programları ile bilgi yenileme eğitim programlarının hazırlanması, uygulanması ve işyeri hekimliği eğitim programlarının sonunda sınavların yapılması ile ilgili usul ve esaslar, işyeri hekimliği eğitim ve sınav komisyonu tarafından belirlenir. Komisyon; İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürünün başkanlığında, Genel Müdürlükten bir hekim, İş Teftiş Kurulu Başkanlığından iş sağlığı ve güvenliği alanında görevli bir İş Müfettişi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi'nden bir eğitim uzmanı, Sağlık Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ve Türk Tabipleri Birliğinden birer hekim temsilci ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından görevlendirilecek iş sağlığı konusunda çalışmaları olan bir hekim öğretim üyesinden oluşur. Komisyon, her yıl Kasım ayında yapacağı olağan toplantısında bir sonraki yılın çalışma programını belirler. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, gerektiğinde komisyonu olağanüstü toplantıya çağırabilir. Toplantıların gündemi üyelere toplantı tarihinden en az 15 gün önce bildirilir. Komisyonun sekreteryası işleri Genel Müdürlük tarafından yürütülür. Komisyon, kararlarını salt çoğunlukla alır. Eşitlik halinde Başkanın oyu kararı belirler. Komisyon kararı, karar defterine yazılır ve üyeler tarafından imzalanır.

İşyeri Hekimliği Belgesi

İşyeri hekimliği belgesi;

a) İş sağlığı ve güvenliği alanında en az üç yıl teftiş yapmış olan hekim İş Müfettişi veya üniversitelerden iş sağlığı bilim uzmanlığı ve/veya bilim doktorası almış veya iş ve meslek hastalıkları ya da işyeri hekimliği yan dal uzmanlığı almış olan hekimler ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü ve bağlı birimlerde iş sağlığı alanında fiilen en az yedi yıl çalışmış hekimlere istekleri halinde,

b) İşyeri hekimliği eğitim programlarına katılan ve eğitim sonunda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünce yaptırılan sınavda başarılı olan hekimlere verilir.

İşyeri Hekimliği Sözleşmesi

İşyerinin:

Unvanı:

Adresi:

Tel No.:

Faks No.:

E-posta:

SGK/Bölge Müdürlüğü Sicil No.:

Faaliyet alanı:

Yer aldığı tehlike sınıfı:

Toplam işçi sayısı:

İşyeri Hekiminin:

Adı ve Soyadı:

T.C. Kimlik No.:

Diploma Tarih ve No.:

Belge Tarih ve No.:

Uzmanlık alanı:

Hizmet vereceği işyeri hekimliği süresi:

Adres:

Tel No.:

Faks No.:

E-posta:

Çalıştığı diğer işyerlerinin:

Unvanı:

Yer aldığı tehlike sınıfı:

SGK/Bölge Müdürlüğü Sicil No.:

Tarih

İşveren

İmza

İşyeri Hekimi

İmza

İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi

İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütmek üzere kurulan, gerekli donanım ve personele sahip olan birime işyeri sağlık ve güvenlik birimi denir.

Devamlı olarak en az 50 işçi çalıştırılan işyerlerinde, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yerine getirmek üzere işyeri sağlık ve güvenlik birimi kurulur. İşyeri sağlık ve güvenlik birimi; en az bir işyeri hekimi ile sanayiden sayılan işlerin yapıldığı işyerlerinde en az bir iş güvenliği uzmanından ve yapılacak çalışmalara yardımcı olmak için gerektiğinde diğer personelden oluşur. Bu yükümlülük, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü tarafından yetkilendirilmiş ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmetin tamamı veya bir kısmı alınarak da yerine getirilebilir. İşyeri sağlık ve güvenlik birimi önleyici ve koruyucu hizmetleri, işyerinin yer aldığı tehlike sınıfına ve işçi sayısına göre yürütür.

Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimi

İş sağlığı ve güvenliği konularında görev yapmak üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü tarafından yetkilendirilen hekime işyeri hekimi denir.

İş sağlığı ve güvenliği konularında görev yapmak üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü tarafından yetkilendirilen mühendis veya teknik elemana iş güvenliği uzmanı denir.

Bir veya birden fazla işyerine iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini vermek üzere işyeri dışında kurulan, gerekli donanım ve personele sahip olan ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü tarafından yetkilendirilen kamu kurum ve kuruluşları ve özel hukuk tüzel kişileri ortak sağlık ve güvenlik birimi olarak adlandırılır.

Ortak sağlık ve güvenlik birimlerinin kurucusunun veya kurucu ortaklarından en az birinin işyeri hekimi veya (A) sınıfı iş güvenliği uzmanı olması zorun-

ludur. Bu kurucular, birden fazla ortak sağlık ve güvenlik biriminde kurucu olmazlar.

Ortak sağlık ve güvenlik biriminin kurulabilmesi için, bu birimlerde tam süreli iş sözleşmesiyle çalışan en az bir işyeri hekimi ve bir iş güvenliği uzmanı istihdam edilir.

Ortak sağlık ve güvenlik birimlerinin kurucusunun veya kurucu ortaklarından birinin işyeri hekimi olması halinde işyeri hekimi çalıştırma yükümlülüğü, iş güvenliği uzmanı olması halinde ise iş güvenliği uzmanı çalıştırma yükümlülüğü aranmaz. Ortak sağlık ve güvenlik birimi önleyici ve koruyucu hizmetleri, işyerinin yer aldığı tehlike sınıfına ve işçi sayısına göre yürütür.

İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin etkin yürütülmesi amacıyla, hizmet verilen işyerine zorunlu haller dışında, aynı işyeri hekiminin, iş güvenliği uzmanının ve diğer personelin hizmet vermesi sağlanır.

İşyeri sağlık ve güvenlik birimleri ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerinde, gereğinde iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili diğer personel görevlendirilebilir.

Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimlerinin Başvuru İşlemleri

1-Kurulacak olan ortak sağlık ve güvenlik birimleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğüne aşağıdaki bilgi ve belgelerle birlikte bir yazı ile başvururlar. Ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden istenen belgelerin aslı ile birlikte bir örneğinin getirilmesi halinde Genel Müdürlükçe tasdiki yapılır.

a)Ortak sağlık ve güvenlik biriminin unvanını, sahibini veya sahiplerini, faaliyet göstereceği adresi ve iletişim bilgilerini belirten ve yetki belgesi talep eden başvuru yazısı,

b)Ticari şirketler için Ticaret Sicil Gazetesinin tasdikli örneği,

c)Vakıf veya dernekler için senet veya tüzüklerinin tasdikli örneği,

ç)Ortak sağlık ve güvenlik biriminin kurucusunun veya kurucu ortaklarından en az birinin işyeri hekimliği veya iş güvenliği uzmanlığı belgelerinin tasdikli örneği,

d)Kamu kurum ve kuruluşlarında kurulacak ortak sağlık ve güvenlik birimlerinin yöneticilerinin en az birinin işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanı olması gerekir.

e)Faaliyet gösterilecek yer kiralık ise en az beş yıl süreli kira sözleşmesinin tasdikli örneği,

f)Faaliyet gösterilecek yer, ortak sağlık ve güvenlik birimine veya kurucularından birine ait ise tapu senedinin tasdikli örneği,

g)Faaliyet gösterilecek yerin intifa hakkına sahip ise ilgili tapu sicil müdürlüğünden alınacak belge,

ğ)Faaliyet gösterilecek yerin bütün bölümlerini ihtiva eden 1/200 ölçekli plan,

h)Tapu kütüğünde mesken olarak kayıtlı bir ana gayrimenkulün bağımsız bölümlerinde ortak sağlık ve güvenlik birimlerinin faaliyet gösterebileceğine dair kat malikleri kurulunun oybirliğiyle aldığı kararın tasdikli örneği,

ı)İlgili mevzuata göre, yangına karşı gerekli tedbirlerin alındığına dair yetkili merciler tarafından verilen belge.

2-Kamu kurum ve kuruluşları için aşağıdaki belgeler istenir.

a)Ortak sağlık ve güvenlik biriminin unvanını, sahibini veya sahiplerini, faaliyet göstereceği adresi ve iletişim bilgilerini belirten ve yetki belgesi talep eden başvuru yazısı.

b)Kamu kurum ve kuruluşlarında kurulacak ortak sağlık ve güvenlik birimlerinin yöneticilerinin en az birinin işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanı olması gerekir.

c)İlgili mevzuata göre, yangına karşı gerekli tedbirlerin alındığına dair yetkili merciler tarafından verilen belge.

Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimlerinin Yetkilendirilmesi

Ortak sağlık ve güvenlik birimleri tarafından hazırlanan başvuru dosyası Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü tarafından incelenir, eksiklikleri var ise kurulacak olan ortak sağlık ve güvenlik

birimlerine yazılı olarak bildirilir. Yapılan inceleme sonucunda şartları taşımaları halinde başvuru dosyasında belirtilen adrese münhasıran Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü tarafından ilgililere ortak sağlık ve güvenlik birimi yetki belgesi düzenlenir.

Ortak sağlık ve güvenlik birimleri, ortak sağlık ve güvenlik birimi yetki belgesini almadıkça faaliyetlerine başlayamazlar.

Başka bir adreste şube açıldığı takdirde şartların yerine getirilmesi kaydıyla şube için de yetki belgesi düzenlenir. Bu belgelerin, ortak sağlık ve güvenlik birimleri tarafından üç yılda bir Genel Müdürlüğe vize ettirilmesi zorunludur.

Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimlerince Uyulması Zorunlu Hususlar

Ortak sağlık ve güvenlik birimleri, aşağıda belirtilen hususlara uymak zorundadırlar:

a)İsim ve unvanlar Türkçe olarak tescil ettirilir ve tabelalarında sadece yetki belgesinde belirtilen isim ve unvanlar yazılır.

b)Bünyesinde olmayan faaliyetler ve fiyatlar konusunda reklâm yapılamaz.

c)Tabela veya basılı evraklarında, başka bir unvan veya mevcut unvanlarının yabancı dildeki karşılıkları kullanılamaz,

ç)Özel kuruluşlar tarafından, Kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan isimler, yanlış algılama ve haksız rekabetin önlenmesi amacıyla, ticari isim olarak kullanılamaz.

Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri Bina ve Donanımı

İşyeri sağlık ve güvenlik birimi ile ortak sağlık ve güvenlik birimleri, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yürütülebilmesine ve çalışacak personel sayısına yetecek büyüklükte, kolay ulaşılabilir, tercihen tek katlı bir binada veya kurulacağı binanın giriş katında olmalıdır. İşyeri sağlık ve güvenlik birimleri, muayene, ilkyardım ve acil müdahalenin yapılabileceği en az bir oda, bir iş güvenliği uzmanı

odası ile bekleme yeri, ortak sağlık ve güvenlik birimleri ise, en az bir muayene odası, bir ilkyardım ve acil müdahale odası, bir iş güvenliği uzmanı odası ile bekleme yerinden oluşur.

İşyeri sağlık ve güvenlik birimi kurulması zorunlu olan işyerlerinden;

a)Az tehlikeli sınıfta yer alan ve 1000'e kadar işçi çalıştırılan işyerlerinde, tehlikeli sınıfta yer alan ve 750'ye kadar işçi çalıştırılan işyerlerinde ve çok tehlikeli sınıfta yer alan ve 500'e kadar işçi çalıştırılan işyerlerinde, işverenlerin, sağlık ve güvenlik hizmeti verme yükümlülüklerinin tamamını ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet almak suretiyle yerine getirmeleri durumunda, işyerlerinde bir ilkyardım ve acil müdahale odası ve yeterli sayıda ilkyardımcı olması kaydıyla bina ve donanım şartı aranmaz.

b)Az tehlikeli sınıfta yer alan ve 1000'in üzerinde (1000 dâhil) işçi çalıştırılan işyerlerinde, tehlikeli sınıfta yer alan ve 750'nin üzerinde (750 dâhil) işçi çalıştırılan işyerlerinde ve çok tehlikeli sınıfta yer alan ve 500'ün üzerinde (500 dâhil) işçi çalıştırılan işyerlerinde işyeri sağlık ve güvenlik biriminin bina ve donanımı kurulması ve tam süreli iş sözleşmesiyle çalışan işyeri hekimi istihdamı ile sanayiden sayılan işlerde tam süreli iş sözleşmesiyle çalışan iş güvenliği uzmanı istihdamı zorunludur.

İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi İle Ortak Sağlık ve Güvenlik Biriminin Görevleri

a)İşçilerin Sağlık Gözetimi

İşçilerin sağlığını korumak ve geliştirmek amacı ile işçilere verilecek her türlü sağlık hizmetini kapsar.

b)Çalışma Ortamının Gözetimi

İşyeri sağlık ve güvenlik birimi ile ortak sağlık ve güvenlik biriminin işyerinde sağlık ve güvenlik tehlikelerine karşı yürüteceği her türlü önleyici ve düzeltici faaliyeti kapsar.

c)Eğitim, Danışmanlık ve Bilgilendirme

İşyeri sağlık ve güvenlik birimi ile ortak sağlık ve güvenlik birimi; işçilerin iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerini ve bilgilendirilmelerini sağlar, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili her türlü konuda danışmanlık yapar.

d)İlkyardım ve Acil Müdahale

İşyeri sağlık ve güvenlik birimi ile ortak sağlık ve güvenlik birimi; İşyerinde kaza, yangın, doğal afet ve bunun gibi acil müdahale gerektiren durumları belirler. Acil durum planının hazırlanmasını, ilkyardım ve acil müdahale bakımından yapılması gerekenleri ve uygulamaları organize eder, yürütür ve ilgili diğer birim, kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapar.

İşyerinde, ilkyardımcı olarak görevlendirilecek kişilerin gerekli eğitimleri almasını sağlayacak organizasyonu yapar. İşyeri sağlık ve güvenlik birimi, işyerindeki çalışma süresince açık bulundurulur. Bu süre içerisinde, yeterli sayıda ilkyardımcı görevlendirilir.

İş sağlığı ve güvenliği hizmetinin ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden sağlanması, işyerlerinde yeterli sayıda ilkyardımcı bulundurulması zorunluluğunu ortadan kaldırmaz.

e)Kayıt ve İstatistik

1-İşçilerin sağlık gözetimine ve çalışma ortamının gözetimine ait bütün bilgiler, işyeri sağlık ve güvenlik birimi veya ortak sağlık ve güvenlik birimince kayıt altına alınır ve belgeler 10 yıl süreyle saklanır.

2-İşçilerin sağlığının çalışma şartlarından etkilenip etkilenmediğinin belirlenmesinde; işe giriş ve periyodik sağlık kontrolleri, hastalık ve sağlık sorunları ile ilgili yapılan başvuruların günlük ve aylık kayıtları ile iş kazaları ve meslek hastalıkları, işe devamsızlık, zararlı ve tehlikeli madde kayıtları kullanılır.

3-İşyeri sağlık ve güvenlik birimi ile ortak sağlık ve güvenlik birimleri, işçilerin sağlık bilgileri, yaptıkları işler ve çalıştıkları ortamdaki maruziyet bilgileri ile bu maruziyetlerin değerlendirme sonuçlarının, işyerindeki kişisel sağlık dosyalarında, gizlilik ilkesine uyularak saklanmasını sağlar.

4-İşveren, işçiler ve temsilcileri ile varsa iş sağlığı ve güvenliği kurulunun, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili kayıt ve istatistiklere ulaşabilmesini sağlar.

5-İşyeri sağlık ve güvenlik birimi ile ortak sağlık ve güvenlik birimleri, işyerinde meydana gelen bütün iş kazalarını ve meslek hastalıklarını kaydeder ve bunlarla ilgili rapor hazırlar, iş kazaları ve meslek hastalıkları ile ilgili kayıt ve takip işlemlerinde formları kullanır, iş kazaları ve meslek hastalıklarının kayıtlarını değerlendirerek kaynaklarını belirler ve bunlara yönelik tedbirleri geliştirir.

İşyeri Hekimlerinin İşyeri Sigortalılarına Sosyal Güvenlik Kurumu Adına Reçete Yazma ve İki Güne Kadar İstirahat Vermesi

İşyeri hekimi çalıştıran işyerlerinde sigortalılar için Sosyal Güvenlik Kurumu adına reçete yazma ve iki güne kadar istirahat verebilmesinin hangi esaslara göre talep edileceği 02.01.2006 tarihli 3-255 Ek sayılı ve 15.03.2007 tarihli 2007/21 sayılı genelgeler ile açıklanmış ancak, Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi tarafından, Danıştay Onuncu Dairesinin 2006/817 Esasına kayden açılan davaya ait karar sonucu 02.01.2006 tarihli, 3-255 Ek sayılı genelgenin 1/A-a-b, 1/B-a, 1/D maddesinin üçüncü paragrafı ile 7. ve 15. bentlerinin iptal edilmesi nedeniyle uygulamada değişiklik yapılmıştır.20.05.2009 tarih,71 sayılı Genelge ile 02.01.2006 tarihli 3-255 Ek sayılı Genelge iptal edilmiştir.

1/A-Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Çalışan Hekimler

a)Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Kamu İktisadi Teşebbüslerinde çalışan hekimlerin o işyeri sigortalıları için Sosyal Güvenlik Kurumu adına reçete yazma ve iki güne kadar istirahat verebilmesi taleplerinde:

-Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Kamu İktisadi Teşebbüslerinin talep yazısı,
-Hekimin yetki talep edilen işyerinde çalışmasında sakınca olmadığına dair

Tabip Odasınınca verilen izin belgesi gerekmektedir.

b)Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Kamu İktisadi Teşebbüslerinde çalışan veya bu kuruluşlardan emekli olan hekimlerin ilk defa ve ikinci defa özel bir işyeri sigortalıları için Kurumumuz adına reçete yazma ve iki güne kadar istirahat verebilmesi taleplerinde;

-İşyeri-hekim tarafından doldurulan beyan taahhüt belgesi,
-Hekimin yetki talep edilen işyerinde çalışmasında sakınca olmadığına dair Tabip Odasınca verilen izin belgesi gerekmektedir.

B-Özel Bir İşyerinde Tam Gün Çalışan Hekimler

Özel bir işyerinde tam gün çalışan hekimlerin ilk defa ve ikinci defa sigortalılar için Sosyal Güvenlik Kurumu adına reçete yazma ve iki güne kadar istirahat verebilmesi taleplerinde;

- İşyeri-hekim tarafından doldurulan beyan taahhüt belgesi,
- Hekimin yetki talep edilen işyerinde çalışmasında sakınca olmadığına dair Tabip Odasınca verilen izin belgesi gerekmektedir.

C-Özel Kurum ve Kuruluşlarda Çalışan Hekimler İle Serbest Olarak Çalışan Hekimler

Özel Kurum ve Kuruluşlarda çalışan hekimler ile serbest olarak çalışan hekimlerin ilk defa ve ikinci defa özel bir işyeri sigortalıları için Sosyal Güvenlik Kurumu adına reçete yazma ve iki güne kadar istirahat verebilmesi taleplerinde;

-İşyeri-hekim tarafından doldurulan beyan taahhüt belgesi,
-Hekimin yetki talep edilen işyerinde çalışmasında sakınca olmadığına dair Tabip Odasınca verilen izin belgesi gerekmektedir.

2-Bir hekime iki işyerinden fazla işyeri için Sosyal Güvenlik Kurumu adına reçete yazma ve iki güne kadar istirahat verilmesi mümkün değildir.

3-Asistan hekimlere Sosyal Güvenlik Kurumu adına reçete yazma ve iki güne kadar istirahat verilmesi mümkün bulunmadığından, hekimin asistan olmadığına ilişkin yazılı beyanının alınması gerekmektedir.

4-Hekimin, işyerinde haftanın tüm çalışma günlerinde, bütün gün olmamakla birlikte, belirli saatlerde poliklinik yapacak şekilde çalışması gerekmektedir.

5-Hekimin, işyerinde poliklinik yapacağı saatlerin mümkün olduğu kadar,

sigortalıların Sosyal Güvenlik Kurumunca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucusuna sevk edilmeleri halinde, aynı gün içinde muayene olabilmelerine imkân verecek şekilde belirlenmesi gerekmektedir.

6-Kamu Sağlık Hizmetlerinde görev yapan hekimlerin ancak Sağlık Personelinin Tazminat ve Çalışma Esaslarına Dair 2368 sayılı Kanun 4.maddesi hükmüne göre çalıştıkları takdirde Sosyal Güvenlik Kurumu adına reçete yazma ve sigortalılara iki güne kadar istirahat vermesi mümkün olduğundan, bu hekimlere ait sözü edilen belgenin gönderilmesi gerekmektedir.

7-Birden fazla Sosyal Güvenlik Kurumu adına reçete yazma ve sigortalılara iki güne kadar istirahat verme yetkisi tanınan hekimin işyerlerindeki poliklinik saatlerinin çakışmayacak şekilde ayarlanması gerekmektedir.

8-Hekimlerce kullanılması zorunlu olan tedavi kartlarının düzenlenmesi, tasnifi ve saklanması hususlarında gereken titizliğin gösterilmesi gerekmektedir.

9-Hekimlerce işyeri sağlık biliminde teşhis ve tedavi olanağı bulunan vakaların sevk edilmemesi, sevk edilmeleri zorunlu olan vakaların ise, mutlaka ilk muayene sonucu, sevk nedeni ve düşünülen teşhis de belirtilmek suretiyle en yakın Sosyal Güvenlik Kurumunca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucusuna gönderilmesi gerekmektedir.

10-Hekimlerce yazılan reçete içeriği ilaçların anlaşmalı eczanelerden temin edilmesi gerekmektedir.

11-Hekimlerce yazılan reçetelerin kendilerine verilen yetki ile sınırlı kalması, Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğ esaslarına uygun olması gerekmektedir.

12-İşyerinin, ikinci bir hekime Sosyal Güvenlik Kurumu adına reçete yazma ve sigortalılar için iki güne kadar istirahat verilmesi talebinde bulunursa, bu hekime ne sebeple ihtiyaç duyulduğunun açıklanması gerekmektedir.

13-İşveren ve hekim arasında yapılan sözleşme belgesi, işyeri-hekim beyan taahhüt belgesi ile hekim yetkilendirme talep formunun tüm maddelerinin eksiksiz olarak doldurulması gerekmektedir.

Sonuç:

İşyeri sağlık ve güvenlik biriminin oluşturulması veya işyeri dışında kurulu ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet alınması ile işyeri hekimi ve gerektiğinde diğer personelin görevlendirilmesi bakımından sanayiden sayılan işlerin yapıldığı ve devamlı olarak en az 50 işçi çalıştırılan işyerlerini kapsar.

Kanuna veya kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulan kamu kurum ve kuruluşlarında ilgili mevzuatına göre çalıştırılmakta olan hekimlere eğitimler alınmak suretiyle ve aslı görevleri kapsamında, çalışmakta oldukları kurum ve kuruluşların asıl işveren olarak çalıştırdıkları işçilerin işyeri hekimliği hizmetleri gördürülür. Bu kurum ve kuruluşların diğer personel için oluşturulmuş olan sağlık birimleri, işyeri sağlık ve güvenlik birimi olarak da kullanılabilir.

İşletme dışında kurulu ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet alınması işverenin sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

İşçilere verilecek iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri ve ilgili eğitimler işçilere mali yük getirmeyecek şekilde ve dinlenme süreleri dışında düzenlenir. Eğitimlerde geçen süre çalışma süresinden sayılır.

Ortak sağlık ve güvenlik birimleri, işyeri hekimliği hizmetlerinin yerine getirilmesini başka bir ortak sağlık ve güvenlik birimine devredemezler.

İşyeri sağlık ve güvenlik birimi ile ortak sağlık ve güvenlik birimi personeli, işyerinin teknik ve idari bilgileri ile işçilere ait tıbbi bilgileri gizli tutmakla yükümlüdür.

İşyeri hekimi çalıştıran işyerlerinin talepleri halinde, hekimlere işgücü ve zaman kaybının önlenmesi, sigortalıların mahallinde muayene ve tedavilerinin sağlanması amacıyla iki güne kadar istirahat vermek ve Sosyal Güvenlik Kurumu adına reçete yazmak yetkisi tanınabilmektedir.

Yasal düzenleme gereği bir hekimin iki işyerinden fazla işyeri için Sosyal Güvenlik Kurumu adına reçete yazma ve iki güne kadar istirahat yetkisi verilmesi mümkün değildir. Asistan hekimlerin ise iki güne kadar istirahat vermek ve Sosyal Güvenlik Kurumu adına reçete yazmak yetkisi yoktur.

KAYNAKÇA

T.C. Yasalar (31.12.1980). 2368 Sağlık personelinin tazminat ve çalışma esaslarına dair kanun. Ankara : Resmi Gazete (17207 sayılı)

T.C. Yasalar (10.06.2003). **4857 sayılı iş kanunu.** Ankara : Resmi Gazete (25134 sayılı)

